

**Uzasadnienie wniosku o przyznanie nagrody Prezesa Rady Ministrów za wysoko
ocenione osiągnięcia będące podstawą nadania stopnia doktora habilitowanego
dla dr. hab. Karola Lewczuka**

Osiągnięcie naukowe obejmuje cykl 8 publikacji powiązanych tematycznie, dotyczących problematyki zaburzenia związanego z kompulsywnymi zachowaniami seksualnymi.

Tytuł cyklu publikacji: Determinanty, charakterystyka i konsekwencje kompulsywnego zaburzenia seksualnego i problematycznego korzystania z pornografii – badania nowej jednostki diagnostycznej wprowadzonej w 11 edycji Międzynarodowej Klasyfikacji Chorób, ICD-11.

Zaburzenie związane z kompulsywnymi zachowaniami seksualnymi (CSBD) zostało oficjalnie włączone do najnowszej 11 rewizji Międzynarodowej Klasyfikacji Chorób (International Classification of Diseases, ICD-11), co podkreśla rosnące uznanie jego znaczenia klinicznego. To istotny krok w kierunku lepszego zrozumienia i terapii tego złożonego zespołu symptomów, którego dotyczy również przedstawione osiągnięcie naukowe. CSBD charakteryzuje się utratą kontroli nad zachowaniami seksualnymi (takimi jak problematyczne korzystanie z pornografii, kompulsywna masturbacja, przygodne kontakty seksualne, kompulsywne korzystanie z płatnych usług seksualnych). Najczęstszą formą tego zaburzenia jest problematyczne korzystanie z pornografii (PPU). W dobie powszechnego dostępu do internetu i coraz łatwiejszego korzystania z treści pornograficznych, ryzyko rozwoju CSBD wzrasta, również wśród młodych osób. Dostępność pornografii 24/7 może wzmacniać nawyki prowadzące do uzależnienia, co czyni badania nad CSBD jeszcze bardziej pilnymi. Rozpowszechnienie tego zaburzenia szacuje się na około od 3% do 5%, w populacji ogólnej, również polskiej. Ze względu na niedawne rozpoznanie zaburzenia, wiele podstawowych kwestii – takich jak rozpowszechnienie, czynniki ryzyka i ochronne czy mechanizmy leżące u jego podstaw – pozostaje obecnie niedostatecznie zbadanych. Badania prowadzone przez autora niniejszego cyklu publikacji koncentrują się właśnie na tych bardzo aktualnych zagadnieniach. Opublikowane prace analizują między innymi - związki między przekonaniami moralnymi, religijnością, wzorcami zachowań i przekonań seksualnych a nasileniem objawów CSBD i PPU. Podejmowano także tematykę rozpowszechnienia objawów w różnych grupach społecznych i płciowych oraz grupie mniejszości seksualnych. Autor dyskutuje również

adekwatność kryteriów CSBD w klasyfikacji ICD-11, co przyczyniło się do uzupełnień opisu diagnostycznego zawartego w ICD-11. Szczególnym atutem opisywanego osiągnięcia jest konsekwentne stosowanie zasad otwartej nauki – włączając w to prerejestracja badań i udostępnianie danych w otwartych repozytoriach. Prace wykorzystywały również nowoczesne wielozmiennowe metody analityczne, takie jak analiza ścieżek. Wyniki badań dostarczyły także istotnych informacji do budowy bardziej rzetelnych i trafnych teorii CSBD i PPU, a także mają zastosowanie praktyczne w tworzeniu trafniejszych i rzetelniejszych narzędzi diagnostycznych oraz skuteczniejszych metod terapeutycznych.

Na opisywane osiągnięcie składa się 8 publikacji anglojęzycznych o zasięgu międzynarodowym, wielokrotnie cytowanych w literaturze, zbiorczy Impact Factor: 40,7; zbiorcza punktacja MNiSW: 1010 punktów; aktualna liczba cytowań publikacji wchodzących w skład osiągnięcia wg Google Scholar: 423 cytowania.